

МЕСЯЦ
20XX

Білім беру
мазмұны

11 апта лекциясы

Орындағандар:

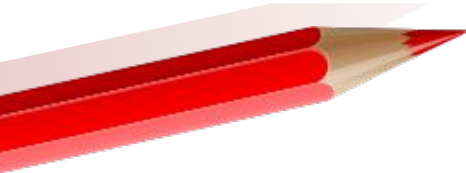
Шығыстану тобы:

1. Қаржаубай Жанель
2. Нарекеш Арнұр
3. Нуритденов Ауэз
4. Тлеспаева Аида
5. Ырыс Дильбар

Жоспар

1. Білім беру мазмұны және оның мәні мен құрылымы
 2. Білім мазмұнын қалыптастыру принциптері
 3. Білім берудің жалпы түрлері, іріктеу критерийі
 4. Білім беру жүйесі, оның принциптері.
-

1. Білім беру мазмұны

Білім беру мазмұны - бұл ғылыми білім, дағды, дүниетаным және адамгершілік-эстетикалық идеялар жүйесі, сонымен қатар әлеуметтік, танымдық және шығармашылық тәжірибенің элементтері.

Білім беру мазмұны:

«Формальды білім» - мақсаты - адамның ойлау, есте сақтау қабілеттерін және басқа қабілеттерін дамыту

«Материалдық білім» - мақсат ғылым негіздерін игеру, өмірде қажет нақты білім қалыптастыру

Білім берудің мәні:

- **Жеке тұлға үшін: білімнің сабақтастығы, өзгергіштік, жеке білім беру траекториясы, өзін-өзі тәрбиелеу - қазіргі қоғамдағы тұлғаның жетістікке жетуінің қажетті шарттары.**
- **Қоғам үшін: қоғам мен мемлекеттің дамуын қамтамасыз етеді; белгілі бір нормаларды белгілейді; қоғамға тұрақтылық береді.**

Білім беру құрылымы

- Оқу жоспары - бұл оқылатын пәндердің тізімін, олардың оқу жылдарына және әр пәнге бөлінетін сағаттарының санын қамтитын құжат.
- Оқу бағдарламасы - бір оқу пәнін сипаттайтын құжат. Онда зерттелген материалдың тақырыптарының тізімі, тақырыпты оқу барысында қалыптасқан білім, білік және дағдылардың тізімі, оқыту және бақылау құралдары туралы әдістемелік ұсыныстар.
- Оқу пәні - мақсатына жету үшін кез-келген ғылымның, өнердің, қызметтің негіздері бойынша дидактикалық өңделген білім.

**2. Білім мазмұнын
қалыптастыру принциптері**

Ғылымилық

Түсініктілік

Жүйелілік

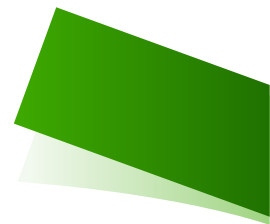
Бірізділік

Халықтық

**Теорияның
практикамен
байланысы**

**Оқушылардың
жас
ерекшеліктеріне
және
даралығына сай
болу**

Ізгілендіру

Ғылымилық

мектептегі оқытылатын білімнің соңғы ғылыми, әлеуметтік және мәдени жетістіктерге сай болуында көрініс береді.

Түсініктілік

оқу жоспары мен оқу бағдарламалардың құрылымымен, оқулықтардағы ғылыми білімнің баяндалуының тәсілімен, сонымен қатар ғылыми түсініктер мен ұғымдардың енгізілу ретінің тиімділігімен анықталады.

Жүйелілік

білімнің қалыптастыратын іскерлікпен, дағдының бір жүйеде, оқу жоспарына, бағдарламаларына, әлеуметтік қоғамның, ғылыми техниканың даму деңгейіне сай болуын талап етеді.

Бірізділік

жаңа білім мазмұнын жоспарлаудағы, оның алғашқы білімнен тууын және оған сүйенуін жүзеге асыру.

Халықтық

мектепте оқылатын курстардың даму тарихын, адамзат тәжірибесін, ғылыми мәселенің дамуын көрнекті қайраткерлер өмірімен байланыстыра отырып білім беру.

Оқушылардың жас ерекшеліктеріне және даралығына сай болу

білімнің, қалыптастыратын іскерлікпен, дағдының оқушылардың жас ерекшеліктеріне, қабілетіне, дайындығына сай болуын қамтамасыз етеді.

Теорияның практикамен байланысы

оқыған, қалыптасқан біліммен іскерліктің өмірге қажеттілігін тексеруде көрініс береді.

Ізгілендіру

адамның дамуындағы еркінділігіне, жалпы адамилығына, денсаулығына басты мән беруді қамтамасыз етеді.

3. Білім берудің жалпы түрлері

- бастауыш білім беру;
- орта (жалпы) білім;
- орта (Толық) білім;
- орта (кәсіптік) білім;
- жоғары білім беру бакалавриат;
- магистратура; аспирантура (интернатура, ординатура, адъюнктура) (ғылым кандидаты ғылыми дәрежесін ізденгенде);
- докторантура (ғылым докторы ғылыми дәрежесін ізденгенде);
- одан әрі кәсіби жетілдіру

Іріктеу критерийі

- Педагогикадағы білім мазмұнын іріктеу үшін келесі критерийлер жүйесі әзірленді (Ю. К. Бабанский):
- 1. Білім беру мазмұнында жан-жақты дамыған тұлғаны қалыптастыру міндеттерінің тұтас көрініс өлшемі.
- 2. Ғылым негізіне енгізілетін мазмұнның ғылыми және практикалық маңыздылығы жоғары Критерий.
- 3. Мазмұны күрделілігінің осы жастағы оқушылардың нақты оқу мүмкіндіктеріне сәйкестігі критерийі.
- 4. Осы пәнді оқуға кететін уақыт мазмұны көлемінің сәйкестік критерийі.
- 5. Орта білім мазмұнын құрудың халықаралық тәжірибесін есепке алу критерийі.
- 6. Қазіргі мектептің оқу-әдістемелік және материалдық базасы мазмұнының сәйкестігінің өлшемі.

4. Білім беру жүйесі

Білім беру жүйесі - сабақтастығы бар білім беру бағдарламалары мен әр түрлі деңгей мен бағыттағы мемлекеттік білім беру стандарттары жүйесінің, оларды әртүрлі ұйымдастыру құқықтық формалағы, типтегі және түрдегі білім беру мекемелерінде іске асырушы тармақтардың, сонымен бірге білім беруді басқару органдары жүйесінің жиыны.

- **Қазіргі білім беру жүйесінің мақсаты** - бәсекеге қабілетті маман дайындау. Мектеп – үйрететін орта, оның жүрегі - мұғалім. Ізденімпаз мұғалімнің шығармашылығындағы ерекше тұс - оның сабақты түрлендіріп, тұлғаның жүрегіне жол таба білуі. Ұстаз атана білу, оны қадір тұту, қастерлеу, арындай таза ұстау - әр мұғалімнің борышы. Ол өз кәсібін, өз пәнін , барлық шәкіртін , мектебін шексіз сүйетін адам.Өзгермелі қоғамдағы жаңа формация мұғалімі – педагогикалық құралдардың барлығын меңгерген, тұрақты өзін-өзі жетілдіруге талпынған, рухани дамыған, толысқан шығармашыл тұлға құзыреті. Жаңа формация мұғалімі табысы, біліктері арқылы қалыптасады, дамиды. Нарық жағдайындағы мұғалімге қойылатын талаптар : бәсекеге қабілеттілігі, білім беру сапасының жоғары болуы, кәсіби шеберлігі, әдістемелік жұмыстағы шеберлігі.

-
- Принциптер мен ережелер туралы ұғым. принцип - латын сөзі, қазақша негіз деген сөз. Оқыту принциптері - мұғалім мен оқушылардың жұмысын реттеп отыратын ережелер. Сондықтан ол барлық пәндерді оқытқанда қолданылады. Оқыту принциптеріне сәйкес оқытуға қойылатын талаптар тұжырымдалады. Оларды орындаған мұғалім өз еңбегінде жақсы табыстарға жетеді.
 - Оқыту принциптерінің жүйесін тұңғыш ұсынған Я.А.Каменский. Ол адам табиғаттың бір бөлігі болғандықтан, оқыту да табиғат пен адам тәуелді болатын заңдарға байланысты екенін дәлелдейді. Сондықтан оның пікірінше, оқытудың ең басты принципі - табиғатқа сай болу принципі. И.Г.Песталоцци оқытудың көрнекілік принципін ерекше бағалап, оны логикалық ойлауды дамытатын маңызды құрал деп санаған. К.Д.Ушинский оқытудың халықтық сипатына баса назар аударып, оқытудың принциптерін психологиялық тұрғыдан қараған. Ы.Алтынсарин оқыту ережелерін қазақ мектептеріндегі білім берудің ерекшеліктеріне байланысты қолдану керектігін айтқан.

Мұғалім - өзінің білімін үздіксіз көтеріп отырғанда ғана мұғалім, ал оқуды, ізденуді тоқтатқанмен оның мұғалімдігі де жойылады.

К.Д. Ушинский.

Оқыту процесінің заңдылықтары:

1. Қоғам талабы оқытудық мақсат-міндеттерін айқындайды, оның мазмұны, әдіс-тәсілдері, ұйымдастыру нысандарының өзгеруі, жаңаруы заңды процесс.
2. Білім беру, тәрбие, дамыту қызметінің бірлігі.
3. Кез келген ақпарат бірлігі, іс-әрекет тәсілі білім, іскерлікке айналу үшін мұғалім оқушының санасындағы білім, іс-керлік, дағды деңгейіне сүйену керек.
4. Дидактика заңдылықтарының ерекшелігі - оқыту процесінің бөліктері - оқытушы іс-әрекеті (оқыту), оқушы іс-әрекеті (оқу), білім мазмұны арасындағы тұрақты төуелділіктер. Оқыту оқушының белсенді іс-әрекеті арқылы жүреді. Кез кел-ген оқыту оқытушы мен оқушы және білім мазмұнының мақсатты түрде бір-біріне ықпал етуі арқылы жүзеге асады.
5. Жеке адамды үйрету тек іс-әрекет жасату арқылы мүмкін болады.

Ынталандыру принципінің шарттары:

- жаңа және дәстүрлі емес оқыту нысандарын қолдану;
- ділгірлік оқыту;
- компьютерлік технологияны қолдану;
- интерактивті компьютерлік құралдарды қолдану;
- өзара оқыту (жұптық, топтық);
- білім, іскерліктерді тест сынағы арқылы тексеру;
- сыныпта жағымды микроклимат жасау;
- мұғалімнің өз пәніне, оқушыларға оң көзқарасы;
- оқушылардың оқудағы жетістіктерін көрсету;
- білімнің оны ашқан адамдардық тағдырымен байланысы;
- оқыту нысандарын және әдістерін түрлендіру.

Назарларыңызға
Рахмет!

Пайдаланылган әдебиеттер тізімі

- Педагогика высшей школы. Учебно-методическое пособие / Сост. Н. И. Мешков, Н. Е. Садовникова. – Саранск, 2010. – 80 с.
- Завада Г.В. Педагогика высшей школы: Учеб. пособие / Г.В. Завада, О.В. Бушмина. – Казань: КГЭУ, 2008. – 160 с.
- Лихачев Б.Т. Педагогика. Курс лекций: Учеб. пособие для студентов пел. учебн. заведений и слушателей ИПК и ФПК – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрайт, 1999. – 523 с.
- Завада Г.В., Бушмина О.В. Педагогика высшей школы: Конспект лекций. - Казань: Казан. гос. энерг. ун-т, 2010. – 86 с.

